

Jegyzőkönyv
FETE Tematikus Bizottsági ülés
5. ülés, 2024. október 14-15.
Nyírkáta

Lantos Szilárd, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat nevében köszöntötte a résztvevőket a bizottság ötödik ülésén.

1. napirendi pont: Az ülés megnyitása, napirend ismertetése elfogadása (Lantos Szilárd)

A résztvevők egyhangúlag elfogadták a korábban emailen elküldött és az ülésen is ismertetett (lásd lentebb) napirendet.

1. napirendi pont: Az ülés megnyitása, napirend ismertetése elfogadása
2. napirendi pont: A Modellprogramok területi vezetőjének rövid ismertetője a régióról és az ülés konkrét helyszínéről (Bán Ildikó)
3. napirendi pont: A civil tagok díjazásához kapcsolódó ügyrend-tervezet bemutatása (dr. Viszoczky Emese)
4. napirendi pont: Összefoglaló a FETE program általános előrehaladásáról (Lantos Szilárd)
5. napirendi pont: A FETE programba bevonásra kerülő új települések rendszerének ismertetése (dr. Németh Nándor)
6. napirendi pont: Ismertető a munkaerőpiaci szolgáltatások rendszeréről (Wächter Balázs)
7. napirendi pont: Tájékoztató a belső képzési rendszerről (Paluska Adrienn)
8. napirendi pont: A TENYI rendszer bemutatása (Paluska Adrienn)

A résztvevők egyhangúlag elfogadták az előző ülés jegyzőkönyvét.

2. napirendi pont: A Modellprogramok területi vezetőjének rövid ismertetője a régióról és az ülés konkrét helyszínéről (Bán Ildikó)

Lantos Szilárd átadta a szót Bán Ildikónak, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat észak-alföldi területi vezetőjének, aki bemutatta a régiót és az ülés konkrét helyszínét, Nyírkátát. A régió működését bemutató prezentációhoz (lásd: 1. sz. Melléklet) az alábbi kiegészítéseket tette:

- Az Észak-alföldi régió a Málta szervezeti felépítésében négy vármegyét foglal magába (Hajdú-Bihar; Szabolcs-Szatmár, Jász-Nagykun-Szolnok és Békés vármegye).
- Fokozatosan bővült azon települések száma, ahol a FETE program megjelent. Tíz településsel indult a program 2019-ban és 2024 végére 70 településen fog működni.
- A régió nagy területet ölel fel, több településen partnerszervezetek vannak jelen.

- A régió FETE településeire leginkább az alacsony iskolai végzettség, magas iskolai lemorzsolódás, magas munkanélküliség, munkalehetőségek hiánya, rossz egészségügyi helyzet, rossz lakáskörülmények, közösségek hiánya és a drog fokozott elterjedése jellemző.
- A régióban folyó tevékenységek összefogása, átláthatósága az ún. FETE koordinátorok által valósul meg. Egy FETE koordinátorhoz körülbelül 10 település tartozik.
- A szakterületi koordinátorok és a régióban lévő FETE koordinátorok a régiós partnerszervezeti egyeztetéseken döntenek az település koncepcióban foglalt és a felmerült igények mentén az erőforrások elosztásáról.
- A FETE program részeként a zenében, a sportban nem csak a nagy eseményeket támogatják, hanem azt is igyekeznek megmutatni a szülőknek, hogy milyen tehetséges a gyermekük.
- A Covid alatt a védőnőkkel nagyon hatékony volt az együttműködésük.
- A központilag biztosított területi szűrőprogramok során sok gyereket szűrnek ki, sok beavatkozásra, szemüvegre van szükségük.
- A MEP – Máltai Egészség Pont Nyírkátán van, ez hét települést lát el. Rendkívül fontos, mert Nyírkátán egy héten egyszer van házi orvosi rendelés, gyermekorvosi rendelés nincs.
- A drogprevenció iránt igen nagy szükség van, mert a szerhasználat a régió településein jelen van. Igen erősen érintett a települések: Nyírkáta, Nyírmihálydi, Tiszabura, Tiszabő és Nyírpilis. A helyzet kezelésére drogstratégia készült.

Bán Ildikó prezentációját kérdés szakította meg.

Káló Károly érdeklődött, hogy hallhatnánk-e többet arról, mit jelent, hogy nagyon elterjedt a droghasználat, mit tud tenni a program maga, hány százalékot érint a droghasználat?

Bán Ildikó kifejtette, hogy a kérés a Málta felé az, hogy oldja meg a problémát. Ahol igazán van lehetőségük változást elérni az a prevenció, és nagyon fontos, hogy a meglévő drogfogyasztók családjának és a FETE munkatársaknak adjanak segítséget. A probléma összetettsége miatt minimális lehetőség van a tényleges betegutakba beavatkozni és becsatornázni az érintetteket a kevésbé kiépült, túlterhelt ellátórendszerbe. A hosszú távú koncepciónak van szerepe. Tiszabura, Tiszabő tekintetében gyakorlatilag nincs olyan család, aki a kábítószerhasználatban nem érintett legalább a nagy család tekintetében. Ezen nagyon kell változtatni véleménye szerint. Azt nem tudja megmondani hányan vannak, akik a droghasználatban közvetlenül érintettek.

Hüse Lajos rávilágított, hogy a helyzet súlyosságának mutatója az, hogy már nem bújnak el a szerhasználók. A mindennapok része, a mindennapi szóhasználatban alkalmazzák a „drog” kifejezést, nem rejtegetik az érintetteket.

Bán Ildikó hozzátette, hogy be szokták vonni a rendőrséget is.

Hajdú Krisztina az alábbiakkal egészítette ki az elhangzottakat. Álláspontja szerint olyan fokozatban vannak, hogy a szerhasználó gyerek egész csapatával el kell kezdeni foglalkozni. Hozzátette, hogy egy-egy gyereket be tudnak juttatni ifjúsági rehabilitációs intézményekbe. Annak van nagy preventív ereje, ha a csoporttal foglalkoznak, ha látják a kortársukat.

Bán Ildikó a Hajdú Kriszta által elmondottakat támasztotta alá az alábbi példájával. Sajnos történt egy haláleset drogfogyasztáshoz kapcsolódóan, ami a kortárs közösséget nagyon érzékenyen érintette. Hozzátette, hogy nagyon könnyen körülbelül 500 Ft-ért lehet szerhez jutni a településeken.

Lantos Szilárd javasolta, hogy a jövő évi munkatervbe kerüljön be ez a téma. Kiemelte, hogy a Máltánál ez egy külön szakterület. Az összes szociális téma közül ennek a területnek van a legkevésbé kiépült állami intézményrendszere. A településszintű, hosszú távú stratégia kidolgozásához nagyon sok érintett részvétele szükséges.

Bán Ildikó folytatta prezentációját (1. sz. Melléklet), melyhez az alábbiakat tette hozzá:

- Az adósságkezelés nagyon hatékony. Magáncsőd eljárás kezdeményezés, adósságrendezés és a további eladósodás megelőzésében is sikerült előre lépéseket tenniük.
- A tetőkommandó kapacitáshiány miatt nem ér el minden települést. Két csapat dolgozik jelenleg, szorosan együttműködve a FETE koordinátorokkal.
- A felelős állattartás a kerítések rendbehozatalával kezdődött, az önkormányzattal szorosan együttműködve pozitív változásokat tapasztalnak.

A prezentációt követően kérdéseket tettek fel a résztvevők.

Husz Ildikó jelezte, hogy elhangzott az előadásban, hogy a kora gyerekkori szolgáltatások 70 településen érhetőek el. Megkérdezte, hogyan kell ezt elképzelni, ha egy gyermek fejlesztésre szorul ezeken a településeken, akkor az megkapja-e ezt a szolgáltatást.

Bán Ildikó elmondta, hogy itt is tapasztalható a kapacitáshiány, az erőforrás-elosztásra nagyon oda kell figyelniük.

Hajdú Krisztina kiegészítette Bán Ildikó válaszát, mely szerint a Málta nem korai fejlesztést biztosít, hanem segít eljutni a fejlesztésre. A FETE programban az idegrendszeri érést segítik, támogatják a szakterület munkatársai.

Béres Tibor felvetette, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat gyerekvédelemmel is foglalkozik. Hiányoznak a nevelőszülők stb. tele van fundamentális, strukturális problémákkal a rendszer. Mit tud a Málta és a FETE program tenni, ha kiemelés szükséges, ha a nevelőszülőnél van probléma? Hogy tud együttműködni a Málta az ellátórendszerrel?

Lantos Szilárd javasolta, hogy a következő ülésre hozzuk be ezt a témát, mert nagyon szerteágazó.

Bán Ildikó kifejtette, hogy a téli krízisre való felkészülés részeként, próbálják leültetni az érintetteket és próbálnak beszélni a felvetődő problémákról. Az országos, strukturális problémát mindez nem tudja megoldani, de helyben, szoros kapcsolatot ápolva a rászorulókkal sokszor hamarabb találhatnak megoldást, hamarabb tudnak segíteni.

Hüse Lajos a fentiekkel azzal egészítette ki, hogy a gyermekvédelemmel kapcsolatban nem a szakellátásra kellene gondolni, hanem az alapellátásra. A jelzőrendszer tagjaként, a gyermekvédelmi felelősök munkája, hogy az alapellátásba irányítsák a krízisben lévőket. A civil szerepben, jobb kapcsolatot ápolnak az érintettekkel, sokszor hamarabb tudnak a problémájukról, helyben hatékonyabban tudnak segíteni.

Béres Tibor kérdésként vetette fel, hogy el lehet-e képzelni, hogy a szakellátás/alapellátás jó működése nélkül, jól tudja a Málta a munkáját végezni. Nem takarja-e el a FETE a rendszer az alapellátás, az intézményrendszer hibáit?

Szanyi Gergely rávilágított, hogy a jelzőrendszer részeként a Magyar Máltai Szeretetszolgálatnak és a megvalósító szervezeteknek is írásban kell jelezniük, ha probléma van, nem elfedik ezek a szervezetek és a FETE, hanem éppen feltárja és próbálja megoldani, ha probléma van.

Lantos Szilárd hozzátette, hogy éppen megoldani próbálják a problémákat, sőt a Máltának is van nevelőszülői hálózata és igyekszik a rendszert javítani, bővíteni, tehermentesíteni. A hazagondozásban nagyon nagy lehetőségünk van. Igyekszünk a problémát helyben kezelni.

Kullmann Ádám kifejtette, hogy az nagyon jó, hogy egy ilyen körben ezt (az alap és a szakellátás nehézségeit) szóvá tesszük. Nagyon jó, hogy itt lehet arról beszélni, milyen tapasztalatok vannak, mely területeken szükséges beavatkozni.

Berki Judit a fenti gondolatmenetet folytatva, hozzáfűzte, hogy folyamatosan arról beszélgetnek, hogy a FETE mélyfúrásai következtében, milyen problémák kerülnek a felszínre pl. gyermekvédelem. Igazat adott Béres Tibornak abban, hogy erről sokat kell beszélni. Álláspontja szerint a jelzőrendszeren keresztül tudják jelezni, végig tudják követni a gyerek életútját és feltárják a beavatkozási lehetőségeket. Hozzátette, hogy a nagy ellátórendszer átvilágítása szükségessé kell, hogy váljon valamennyi településen.

Lantos Szilárd elmondta, hogy a gyerekvédelmi háttérrendszert erősíteni szükséges, de ezzel párhuzamosan építeni kell azt is, hogy lehet helyben tartani őket.

Husz Ildikó szerint egy elrohasztott állami szolgáltatás mellett, meg tud élni egy „ilyen FETE”. Így ahol kevés probléma van ott elég egy alacsony szintű állami ellátás, ahol nagy a probléma ott kiegészül a rendszer a FETE-vel. Álláspontja szerint jelenleg úgy néz ki, hogy ez lesz a rendszer, ahelyett, hogy ez egy modellprogram lenne, ami a rendszer átalakításához lenne szükséges.

Lantos Szilárd kiemelte, hogy a jelzőrendszeri tagságon túl, nem látnak el gyerekvédelmi hatósági funkciót. Ahol vita van az pont az, hogy az állami ellátórendszer tagjai intenzívebben lássák el a munkájukat. A védőnői szolgálat feladatait nem veszik át. A Biztos Kezdet Gyerekházakkal és a kora gyermekkori sávban is azt keresik, hogy hol a helyük az intézményrendszerben, de nem a feladatait vesszük át. Véleménye szerint érdemes lenne januártól, a következő munkatervbe bevenni ezt a témát.

Káló Károly felvetette, hogy a jövőben 89 település fog csatlakozni az Észak-Alföldi régióban a FETE-hez. Érdeklődött, hogy a szakterületi felelősök, hogy oszlanak meg a települések között. Megkérdezte, hogy a jelenlét típusú programban az adott szakterületeken megjelenő szakemberek, mennyire tudják hatékonyan ellátni a feladatokat, ha az állami rendszerben is problémát jelent ez.

Bán Ildikó erre válaszolva elmondta, hogy FETE koordinátor felelős a régiós szakterület ellátásáért. Kifejtette, hogy nem tudnak a szakemberek eljutni a 89 településre, ezért fontos a tudás átadása. Kapacitáshiány tapasztalható, azonban több fórumon igyekeznek az erőforrások igény szerinti elosztására. Egyrészt a települési koncepcióban benne van az adott szakterületi kapacitás iránti igény, ami az alapja az erőforrás elosztásnak. Másrészt a FETE koordinátorok a településlátogatások, településcsoport megbeszéléseken értesülnek az aktuális igényekről is. A régiós partnerszervezeti egyeztetéseken a FETE koordinátorok és a szakterületi felelősök összehangolják az igényeket és a rendelkezésre álló erőforrásokat. Hozzátette Bán Ildikó, hogy ezen a ponton nagyon lényeges a tudás átadása és átvétele helyi szinten.

Nagyistók Szilvia jelezte, hogy számára a régiós koordinátor szerepe nem egyértelmű.

Lantos Szilárd kifejtette válaszul, hogy a több településen FETE program megvalósítást vállaló szervezeteknek meg van a maguk szervezeti hierarchiája. A Máltának két szerepköre is van. Ha a „koordinációs sapka” van a Máltán, akkor azt mondhatjuk, hogy tíz településenként van egy FETE koordinátorunk. A FETE koordinátorok havonta találkoznak, egyeztetik a hozzájuk tartozó települések szakterületi erőforrásigényét. Minden szakterületnek meg van a vezetője a gazdaságfejlesztésnek például ezen az ülésen is részt vevő Wächter Balázs. Fontos, hogy össze kell hangolni az igényeket, a rendelkezésre álló erőforrásokkal. Itt folyamatos újra tervezésre van szükség, ahol az egyeztetések időigényessége miatt némi fáziskésés figyelhető meg a reagálásban.

A fentiekre reagálva Nagyistók Szilvia megkérdezte, hogy az elmondottak értelmében a Máltás régióvezető a megvalósító szervezetek régióvezetőjével egyeztet?

Bán Ildikó egyetértett ezzel, hiszen a régiós szintű tudással rendelkező felelős munkatárssal kell egyeztetni a Máltás régió vezetőjének, ugyanakkor hozzátette, hogy minden megvalósítónak más-más szervezeti felépítése van, így nem biztos, hogy az ilyen tudással rendelkező munkatársat régióvezetőnek hívják az adott szervezetnél.

Lantos Szilárd hozzátette, hogy ezeknek az egyeztetéseknek keresik az egyensúlyokat, azt keresik, hogyan osszák meg a feladatokat, hol kell vállalnia a Máltának, hol nincs szükség segítségre.

Tóthné Csonka Enikő felvetette, hogy nem érti miért mondta azt a nyírpilisi általános iskola igazgatója, Magyar-Kósa Tímea, hogy nincs tapasztalatcsere az állami intézmények és a máltás intézmények között.

Bán Ildikó azt felelte, hogy van tudásmegosztás. A Jelenlét Pontok között is van tudásátadás például a településcsoport-találkozókon és a régiós partnerszervezeti megbeszéléseken is. Bán Ildikó hozzátette, hogy az oktatásban dolgozó kollégák, pont most dolgoznak módszertani kosarakon, hogy más intézménybe is bevigyék a jó gyakorlatokat. A régióban 16 iskolában próbáljuk a sikeres módszertani elemeket beajánlani és plusz 10 iskolát tervezünk bevonni.

Lantos Szilárd kifejtette, hogy a félreértés azért lehetett, mert a településcsoport munkájában a Nyírpilisi Jelenlét Pont vezetője Katalin vesz részt, a Magyar-Kósa Tímea, mint igazgató nem. Ily módon Katalin közvetíti az iskolai tapasztalatokat a többi település, a többi régió és a szakterületi felelősök felé.

Tóthné Csonka Enikő hangsúlyozta, hogy az volt az érzése, hogy több múlik azon milyen a pedagógus, minthogy milyen a rendszer.

Ezt megerősítve Lantos Szilárd is hangsúlyozta, hogy Bán Ildikó a régiós fókuszot mutatta be az adott szakterületnél, viszont az országos fókusz lehet igen más. Ezt meg kell mindig vitatni. Például Wächter Balázs a gazdaság fejlesztési szakterület vezetője országos szinten egészen mást lát(hat) mint a régiós vezetők régiós szinten. Az oktatásnak is dolga, hogy ezeket a különbséget összehangolja.

3. napirendi pont: A civil tagok díjazásához kapcsolódó ügyrend-tervezet bemutatása (dr. Viszoczky Emese)

Dr. Viszoczky Emese ismertette a FETE Tematikus Bizottságban résztvevő civil tagok díjazásával kapcsolatos tudnivalókat. Elmondta, hogy az Operatív Programokhoz tartozó Monitoring Bizottságok civil tagjait díjazás illeti meg. A FETE Tematikus Bizottság esetén az intézményrendszer nem tudta feloldani, hogy mi több programhoz is csatlakozunk (RRF-es láb, EFOP-os láb). Hozzátette, hogy ez megoldódni látszik. Hangsúlyozta, hogy mindehhez szükséges lesz még egy erre vonatkozó ügyrend elfogadása a jövőben. Elmondta, hogy a FETE Tematikus Bizottság esetében a bizottsági tagok bekerülése, kiválasztása másképpen alakul, mint a többi OP esetén. A tagok kiválasztásának folyamata máshogy kell, hogy bekerüljön az ügyrendbe. Még folynak az egyeztetések ebben az ügyben.

Husz Ildikó jelezte, hogy sejtése szerint a Monitoring Bizottságokban a civil tagok díjazása a 256/2021 kormányrendelet alapján történik. Kiemelte, hogy ez a honorálási szabályzat csak „civil szervezetekre” vonatkozik, szeretné kérni, hogy kutatószervezetekre is vonatkozzon. Az EFOP Plusz Monitoring

Bizottságának ügyrendje „nem kormányzati” szereplőket említ, viszont a díjazásra vonatkozó részben „civil tagok” kerültek említésre.

A fentebb említettekre dr. Vizoczký Emese kifejtette, hogy a forrás az NFK részéről érkezik, a Magyar Máltai Szeretetszolgálatnak nincs döntési jogköre.

Tóthné Csonka Enikő leszögezte, hogy nincs olyan cél, hogy aki nem kormányzati tag, az ne kapjon díjazást. Hozzátette, hogy megszövegezzük úgy, hogy mindenki benne legyen. Ezt követően jelezte ezt az igényt a Málta képviselői felé is.

Kullmann Ádám azt kérte, hogy ne specifikáljuk az elnevezést, mert akkor kimaradnak azok a szervezetek, akik „nem kormányzatiak”, nem kutatóintézetek vagy nem civilek.

Tóthné Csonka Enikő megjegyezte, hogy szaporodott a létszám az Európai Bizottság eredeti szándékához képest, de újból kiemelte, hogy nincs olyan cél, hogy a „nem kormányzatiakat” ne díjazzuk.

4. napirendi pont: Összefoglaló a FETE program általános előrehaladásáról (Lantos Szilárd)

A következőkben Lantos Szilárd ismertette a FETE program előrehaladását. Lantos Szilárd bizakodását fejezte ki, hogy az EFOP lezárható lesz 2025 első félévében. Az EFOP Plusz ESZA pályázatának Támogatási Szerződése (TSZ) aláírásra került 2024. augusztus 22-én. A projekt megvalósítása már zajlik. Hozzátette, hogy a visszatérítendő támogatásnak köszönhetően nagyon fontos likviditási probléma hárult el. Hozzátette, hogy miután a TSZ aláírásra kerül, rátérhetnek a normál finanszírozásra. Az EFOP Plusz (ESZA) keretében az év végi indikátor a 60 település bevonása.

AZ EFOP Plusz (ERFA) esetében hangsúlyozta, hogy ők kérték, hogy ne jelenjen meg a felhívás az időre eredetileg tervezett mérföldkövek, valamint a kisléptékű beavatkozások elszámolhatósága miatt.

Javasolta, hogy a következő ülésre az oktatás területét vegyék fel.

Mindezt kiegészítette azzal, hogy jónéhány TTI kérelemnél megszületett a döntés, sőt már a támogatás is kiutalásra került.

Kullmann Ádám rákérdezett, hogy az ERFA megakadása adott esetben programmódosítást is jelent-e. Szeretné felhívni a figyelmet, hogy a programmódosítás egésze 2025 márciusán kerül benyújtásra. Hangsúlyozta, hogy nagyon fontos lenne, hogy legyen egy naprakész verzió, hogy miket szeretnének módosítani a programon.

Nagyistók Szilvia hozzátette, hogy november közepén várható a támogatás kifizetése.

Káló Károly a lakhatási projekttel kapcsolatban kért információt. Megemlítette, hogy az előző ülésen elhangzottak indikátorszámok, amik mérföldkövekhez voltak kapcsolva. Felvetette, hogy ehhez kapcsolódóan tervez-e a Málta módosítást benyújtani.

Lantos Szilárd elmondta, hogy négy projekt esetében ki tudnak adni támogatói okiratot. Napi szintű egyeztetésben vannak, és biztosította Káló Károlyt, hogy értesítik, amint van döntés ebben az ügyben.

Hóka Iván megkérdezte, hogy a Málta tudja-e, hogy jelenleg a 2000 ingatlanból mennyit sikerül megvalósítani.

Lantos Szilárd válaszában elmondta, hogy jelenleg 1600-at látnak megvalósíthatónak. Nagy a felelősségük az aláírt szerződés miatt. Hozzátette, hogy ugyanakkor egy jelentős infláció is végbement az eredeti elképzelésekhez képest. Dolgoznak a módosítási javaslaton, hogy a valóságot le tudják képezni az energetika és a laktatás területén is. Kiemelte, hogy a lakhatási programban év végén van az első mérföldkö, ami 1000 ingatlan és jelenleg 700-750 -nél tartanak (megvalósult bérlakás). Újra hangsúlyozta, hogy egyrészt van egy elmaradás, másrészt van egy költségvetési túlfeszítettség is az infláció miatt.

Kullmann Ádám megkérdezte, hogy lehet-e tudni, hogy mennyi ingatlan van Máltás tulajdonban mennyi van a megvalósítóknál?

Lantos Szilárd biztosította Kullmann Ádámot, hogy ennek utánanéznék. Elmondta, hogy 250-300 a mobilitási ingatlan, tehát 20-30%-on próbálják ennek arányát tartani.

Rácz Béla kiemelte, hogy rengeteg olyan kiemelt tudás jön be a FETE program megvalósítása során, ami vagy adaptálódik a rendszerbe, vagy nem. Emlékei szerint, korábban beszéltek arról, hogy ami javaslatként az ülésen elhangzik, azt becsatornázzák a szakpolitikai döntéshozók felé. Azt javasolta, hogy minden olyan témában, ahol konszenzusra tudnak jutni, próbálják meg becsatornázni oda, ahova lehet. Szeretné tudni, hogy az itt elhangzott tudást priorizálják-e, és visszajelzést is szeretne kapni a javaslatok beépítéséről (pl. szerhasználat, mentális egészség területe). A másik javaslata, hogy a Felzárkózási/Roma stratégiához kapcsolják a javaslatokat, mert 2026-ban a stratégia felülvizsgálatra kerül, ezt a platformot véleménye szerint mindenképp használni kellene.

Az elhangzottakra Lantos Szilárd reagált. Hangsúlyozta, hogy az EFOP+ és az RRF Monitoring Bizottságok felé kötelességük az itt elhangzottakat továbbítani. Ha bármilyen témát kihagynának, bátorította Rácz Bélát, hogy hozza be ezekre a Tematikus ülésekre, hogy továbbítani tudjuk. Lantos Szilárd javasolta, hogy az év végi ülésen, nézzék át, hogy idén mit végeztek. Ezt kiegészítette, hogy a drogvédelem területét külön témaként hozzák be a következő ülésre.

Rácz Béla nem szeretné, hogy a következő ülésre zsúfolják be az összes felvetett témát, ezért azt javasolta, hogy a jövő évi munkatervbe tegyék be a drogvédelem, gyerekvédelem és az oktatást érintő területet, valamint a következő ülésre foglalják össze, hogy mi volt idén az üléseken.

5. napirendi pont: A FETE programba bevonásra kerülő új települések rendszerének ismertetése (dr. Németh Nándor)

Dr. Németh Nándor elmondta, hogy 2024. október 1-én újabb 60 településsel bővült a FETE program, így már 238 helyszínen van jelen. A hatvan településen a megvalósító szervezetek a következők: 22 településen az MMSZ (Magyar Máltai Szeretetszolgálat); 17 településen a Magyar Református Szeretetszolgálat; 6 településen a Katolikus Karitás; 6 településen az Ökumenikus Segélyszervezet; 1 településen a Bhim Rao, 1 településen a Magyar Vöröskereszt; 2 településen a Borsodmegyei Romák Egyesülete (MÉRA), 3 településen a Baptisták, és 1-1 településen az Adventista Alapítvány és a Régió Fejlesztéséért Alapítvány.

Megjegyezte, hogy ott indultak el a programmal először, ahol súlyosabb társadalmi problémát észleltek. Több település esetén (8+1 esetben) a megvalósító szervezet lemondott a településmegvalósító jogról. Az okok alapvetően a szervezeten belüli kapacitásproblémák voltak.

Lantos Szilárd megemlítette, hogy november elején lesz egy megvalósítói szervezetek körében tartott találkozó, a lemondás témáját ide fogják beemelni.

A következőkben dr. Németh Nándor ismertette, mely településeken változott a megvalósító szervezet. 2024 májusában kiírásra került egy új felhívás az alábbi, lemondással érintett települések esetében: Alsóvadász, Egyházasharaszti, Gilvánfa, Sajópetri, Somogyhatvan, Tarnaörs, Tiszavid, Újléta.

Alsóvadászban az Ökumenikusok helyett a Régió Fejlesztéséért Alapítvány jelentkezett; Somogyhatvan a Máltához, Egyházasharaszti és Újléta a Reformátusokhoz, Tiszavid a Máltához; Gilvánfa a Freedom Alapítványhoz, Sajópetri a Miskolci Egyházmegyéhez, Tarnaörs a Máltához került.

Nagyistók Szilvia jelezte, hogy a fete.hu-n nem szerepel ez a frissített lista. Kérte a megvalósító szervezetek listájának frissítését.

Lantos Szilárd biztosította arról, hogy a listát a honlapon javítani fogják, és felteszik a jegyzőkönyvet is a FETE Tematikus Bizottsági Ülések dokumentumai közé.

A beléptetésre váró új szervezetekkel kapcsolatban Husz Ildikó megkérdezte, hogy ezek a települések inkább kicsik vagy nagyobbak.

Válaszul dr. Németh Nándor elmondta, hogy változó, de inkább nagyobbak. Kiigazítást javasolt a sajtóhírekben megjelenő információval kapcsolatban, miszerint azért csak 178 település lett mindezidáig beléptetve, mert nem találnak szakembert.

6. napirendi pont: A TENYI rendszer bemutatása (Paluska Adrienn)

Technikai okok miatt a 6. és 8. napirendi pont ismertetésének sorrendjét felcserélte a Bizottság, a 7. napirendi pontról szóló összefoglaló az emlékeztetővel együtt kerül kiküldésre ismertette Lantos Szilárd.

Paluska Adrienn bemutatta a Tevékenység Nyilvántartó rendszert (továbbiakban TENYI). A prezentációjához (2. sz. Melléklet) az alábbi kiegészítéseket tette:

- Az előzmények a FAGYI programban is kipróbálásra kerültek. Ennek tapasztalatait építették be a TENYI kidolgozása során. A cél az, hogy a TENYI rendszert használják a tevékenységek, a szakmai előrehaladás nyomon követésére, valamint az indikátorok alátámasztására.
- A TENYI rendszer működésével kapcsolatban az IH-val folyamatos az egyeztetés.
- A cél az, hogy a Jelenlét Pont vezetői minden tevékenységet, és a településen lévő minden ellátottra irányuló tevékenységet átlássanak. Ez nem statikus, hanem egy növekvő „fa”. A projekt alátámasztás szempontjából nagyon fontos, hogy három státusza lehet egy tevékenységnek.
- A TENYI-n belül előálló adatokból rendszeres összefoglaló riportok készülnek. Ezek a riportok adott idő intervallumon belül visszajelzést adnak a megvalósítóknak és a programok vezetőinek a megvalósult Tevékenységekről.
- Körülbelül 2000 felhasználó dolgozik a programban, 300 külső felhasználó van.

Nagyistók Szilvia megkérdezte, hogy használják most a kollégák a TENYI rendszert.

Paluska Adrienn válaszában kifejtette, hogy leginkább adatnyilvántartásként, tehát minden tevékenységet rögzítenek, de ezzel párhuzamosan papír alapú alátámasztás is szükséges. A TENYI használata kötelező a máltás kollégák és a megvalósítók számára is.

Husz Ildikó érdeklődött, hogy van-e valamilyen ellenőrzés.

Paluska Adrienn elmondta, hogy igen, van adattisztítás. Két IT munkatárs figyel arra, hogy ne legyen adat-duplikáció, ők dolgoznak az adattisztításon. Továbbá be lett építve egy automatizált ellenőrzés az anomáliákkal szemben.

A bemutató zárásaként Lantos Szilárd megjegyezte, hogy az emlékeztetővel együtt küldjük majd a képzésekről (7. napirendi pont) szóló összefoglalót (3.sz. Melléklet).

8.napirendi pont: Ismertető a munkaerőpiaci szolgáltatások rendszeréről (Wächter Balázs)

A következőkben Wächter Balázs ismertette a FETE program munkaerőpiaci szolgáltatásainak rendszerét. Prezentációjához (4. sz. Melléklet) az alábbi kiegészítéseket tette.

- A legfőbb cél, hogy a célcsoport tagjai tartósan munkát szerezzenek. Leegyszerűsítve, hogy minél több embert, minél több pénzhez jusson a munkája által.
- Az egyik kihívás, összehangolni a munkát adók és a munkát keresők igényeit.
- A célcsoportot három alcsoportra lehet osztani: a munkaerőpiaci szempontból hátrányos helyzetűekre; azokra a munkanélküli személyekre, akik munkaképesek és aktívan munkát keresnek; valamint az inaktív személyekre.
- A munkaszocializációs folyamat nagyon fontos, ennek első állomása a megszólítás, bevonás. A következő állomás a kiskertprogram és a részleges állapotfelmérés, továbbá az egyéni fejlesztési terv, melynek része a képzés, támogatás, adósságkezelés, mentorálás stb.

Hóka Iván megkérdezte, hogy a mentorálás alatt mit értünk. Érdeklődött, hogy hány alkalmon kell részt venni, ahhoz, hogy a mentorálásban résztvevőnek tekinthessük.

Wächter Balázs válaszában kifejtette, hogy ez nagyon változó. Előfordulhat, hogy egy alkalmon vett részt a célcsoport tagja, de az is, hogy több alkalmon. A lényeg, hogy folyamatos tanácsadás van. Megnézzük, hogy milyen típusú szolgáltatással tudjuk segíteni. Hozzátette, hogy kulcskérdés, hogyan tudják az elsődleges munkaerőpiacra visszavezetni. A leggyakoribb, hogy a vállalkozások munkaerőkölcsönző szervezetektől vesznek át munkaerőt, majd, ha beválnak a dolgozók, akkor tartós munkavállalók lesznek

Wächter Balázs folytatta prezentációját. Elmondta, hogy az állami rendszerhez úgy tudunk alkalmazkodni, hogy ahol hiányzik a szolgáltatás oda beilleszkedünk. Nem „lehatárolás” történik, hanem együtt működünk. A prezentációjában kiemelte, hogy fontos fejlesztési cél a közfoglalkoztatásból való továbblépés. Ennek egyik formája lehet a szociális szövetkezet. Kiemelte, hogy fontos cél, hogy a mentorszolgáltatás minden településen jelen legyen és a mentor munkát összehangoljuk.

Az előadás során egy rövid videó bejátszás keretében Kozmáné Percz Mónika, tarnabodi munkaerőpiaci mentor ismertetett egy esettanulmányt (5. sz. Melléklet). Kozmáné Percz Mónika elmesélte, hogy a Verpeléten található, félkész termékek, ázsiai ízzel töltött tészták gyártásával foglalkozó Asiafood hosszabb egyeztetést követően tájékoztatást tartott Tarnabodon a Jelenlétponton az érdeklődőknek, valamint személyes interjúra is lehetőséget adott. Ezután, az akkori polgármesterrel együttműködve segítették őket az üzemorvosi vizsgálaton való részvételben, így nagyon rövid idő alatt többen munkába is tudtak állni. 4-5 fő kezdett akkor dolgozni. A településen rövid idő alatt elterjedt a hír, hogy céges járással biztosított a munkába járás, így folyamatosan, és egyre többen jelentkeztek. Néhány hónap alatt közel 30 főt segítettek önéletrajzzal való jelentkezéssel, interjúra és írásbeli tesztre való felkészüléssel. A jelentkezők nagy százaléka felvételt is nyert, azonban többnyire 1-3 hónapig dolgoztak, egyszerű, betanított munkát végeztek. Volt olyan, akinek a tészták formázása volt a feladata, volt akinek a „töltelék keverésénél” kellett dolgoznia, volt akinek a csomagolás volt feladata. Sajnos

minimális azoknak a száma, akik 2022. óta még mindig munkaviszonnyal bírnak. A cég HR asszisztensével jó kapcsolatot sikerült kialakítani, segítik egymás munkáját.

Az esetismertetést Bán Ildikó kiegészítette, hogy nagyon nehéz bent tartani a célcsoport tagjait a munkahelyen. Kívülről ők tudják őket kísélni, de fontos lenne egy belső (munkadórészéről nyújtott) mentorálás. A bennmaradásban nagyobb sikereket tudnának ezzel elérni.

Nagyistók Szilvia a technikai részletekről érdeklődött. Arra volt kíváncsi, hogy a partnerszervezetekhez, hogyan érkeznek meg az RRF munkaerőpiaci mentorai.

A kérdésre Szanyi Gergely részletezte, hogy az MMSZ viszi a módszertani és a projektirányítási részét a programnak. A Baptistáknál a koordinátorok nem azonos pozícióban vannak a Máltai koordinátorokkal és a szakmai felelősök sem azonos beosztást jelent. A Baptisták nem pályáztak RRF munkaerőpiaci mentor szolgáltatásra. Ezt a máltai mentor hozza le a településre. Ők azt kérték, hogy a Málta hozza be a szolgáltatást, a Baptisták csak az igényeket mondták meg.

Nagyistók Szilvia további kérdése az volt, hogy a munkaerőpiaci mentor régióhoz kötött-e, illetve, hogy a szakterület megjelenése mit jelent.

Bán Ildikó tisztázta, hogy egy munkaerőpiaci mentorhoz több település tartozik. Nagyistók Szilvia kérdésére, hogy a mentornak van-e terve vagy a település jelzi az igényt, Bán Ildikó felvázolta, hogy ebbe a munkafolyamatba kell megérkeznie a régiós és/vagy településszintű koordinátoroknak és a településszintű tudásnak.

Lantos Szilárd jelezte, hogy ahogy korábban is elhangzott folyamatos újra tervezés szükséges. Programszinten látják az igényt, hogy egyes szakterület mit igényel. Ahol kérés van, oda próbálnak megérkezni.

Nagyistók Szilvia kérdésére, miszerint ahol van RRF feladatvállalás is, azt a partnerszervezet maga megoldja-e. Lantos Szilárd igennel válaszolt.

Béres Tibor megerősítette, hogy milyen heroikus munka ezeket az embereket az elsődleges munkaerőpiacra bejuttatni. Javasolta, hogy érdemes megnézni picit jobban, hogyan lehetne az adottságokra jobban illeszkedő, arra szabott intézkedéseket kitalálni. Ezekben a térségekben nagyobb az aktív emberek száma, mint papíron (fekete, szürke zóna), ezeknél az embereknél a motivációs deficit megjelenik, de náluk még szaktudása is van. Véleménye szerint a fekete, szürke foglalkoztatás szétzilálja a családokat. Tapasztalata alapján ezekben a közösségekben látni lehet, hogy van aki „rojtosra issza magát” péntek este, a másik halálra dolgozza magát. Leépülnek az emberek a rossz körülmények, szállás miatt stb. Álláspontja szerint ez már régen is meg volt. Hangsúlyozta, hogy az Autonómiánál ők már mondják egy ideje, hogyan lehetne ezeknek az embereknek a munkaerőpiaci státuszát stabilizálni, hogyan lehetne a családokat egyesíteni. Véleménye szerint fontos lenne elkezdni egy társadalmi

párbeszédet folytatni arról, hogyan lehetne őket a nagyobb településekhez közelebb vinni, ahol jobb, inkluzívabb szolgáltatást kapnak. Mindez talán adhatna lehetőséget kreatívabb megoldásokra. Kifejtette, hogy ez a többségi társadalomnak is jó. Lehet, hogy a foglalkoztatási programot nemcsak a kánon szerinti foglalkoztatási programként lehet értelmezni, hanem egy komplex, innovatív úton is meg lehet közelíteni, aminek nagyobb társadalmi hatása van.

Lantos Szilárd megköszönte a hozzászólást és az összefoglalót, valamint az innovatív megközelítést. Jelezte, hogy a helyben foglalkoztatást a Málta is nagyon támogatja. Volt példa a mobilitás növelésére is.

Berki Judit megerősítette, hogy volt a mobilitás növelésére kísérlet, de ez is számos előfeltételt igényel. Véleménye szerint ezer szál vezet oda, hogy a rászorult, úgy tudjon bemenni egy mobilitási ingatlanba, hogy biztos háttéré van (pl. rendezett tulajdonviszonyok a saját házában, adósságmentes) stb., mert a mobilitási ingatlanban is el tud szegényedni. Tehát a beköltözés után is sok segítséget, támogatást igényel. Hozzátette, hogy egyenként kell minden esetet megvizsgálni, de nagyon jónak tartja a megközelítést.

Wächter Balázs egy példát mondott a korábban elhangzottakra. A Zalakomárból érkezőkkel szemben diszkrimináció volt tapasztalható a munkaadók részéről, de a Nagykanizsáról származókkal szemben ilyen nem volt. Sikertelenül itt is mobilitási ingatlanban elhelyezni a munkát keresőket, lassan növekvő bérleti díjjal. Működött, de ehhez is rendezett viszonyok, háttér szükséges.

Eperjesi Tamás kiemelte, hogy a beavatkozásoknak egymásra kell épülniük és komplexeknek kell lenniük. Megerősítette azt, amit Berki Judit mondott, tudniillik, hogy a segítség csak egy eszköze a gazdaság fejlesztésnek, mert ha más hiányzik, az akkora hiátus, hogy nem lehet áthidalni.

Husz Ildikó megjegyezte, hogy nem meglepőek a Wächter Balázs által említett számok (30 emberből csak 2 marad tartósan foglalkoztatva), hiszen az eddigi egyensúlyt kell megbontani. Ehhez idő kell. Megfogalmazta, hogy nem a munkaerőpiacon kell ezt elkezdni, hanem az iskolánál. pl. pályaorientáció – ami ma ki van üresítve.

Bán Ildikó kapcsolódva az elmondottakhoz megemlítette, hogy ezen ők is dolgoznak. Tapasztalatai szerint a pályaorientáció már későn jelenik meg. Ezt sokkal hamarabb kellene, véleménye szerint, hogy megjelenjen. Ezért próbálnak az iskolákkal együttműködni, illetve az oktatási RRF-ben is megjelenik, hogy hamarabb gondolkodjanak ilyen irányba. Sőt a kamasz Tanodában is erre törekednek. Ezek összeépülnek, jól össze kell kapcsolni őket.

Káló Károly saját tapasztalatát osztotta meg. Amikor az új felnőttképzési törvény szerint felvették a kapcsolatot a szakképzési centrumokkal pl. a Miskolcival. Tulajdonképpen 50-60 képzés közül tudtak választani, hiányszakmák közül. Fel is mérték az igényeket, több mint 250 fő jelentkezett. Azonban akadályokkal szembesültek pl. az adott járás nem indított csak egy programot, nem mérték fel az

igényeket. Fontos lenne, hogy a szakképzési centrumok a FETE településeket kiemelten kezeljék és legyen hozzá elég forrás rendelkezésre.

Hozzátette, hogy a közfoglalkoztatásra szánt forrás ebben a térségben a legjelentősebb. Meg kellene nézni, hogy más egyéb gazdasági programban is tudjanak részt venni a közfoglalkoztatottak.

Megjegyezte, hogy sok munkaerőpiaci szolgáltatást nyújtanak, látja mik a problémák. pl. napi megélhetés (egy hónap múlva kap fizetést); kell neki egy folyamatos mentorálás; biztos háttér, ami garantálja, hogy ki fogják fizetni. Felvetette, hogy miért nem hozunk létre egy munkaközvetítő céget.

Kullmann Ádám rávilágított, hogy 16 ember hozott össze 135 munkahelyet Wächter Balázs előadása szerint, ami nagyon impresszív. Nagyon fontos, hogy ezt méri és a számok is nagyon jók. Felvetette, hogy vajon érdekeltté lehet-e tenni a munkaközvetítőket, hogy segítsenek.

Wächter Balázs elmondta, hogy azon gondolkodtak, hogy a mentoroknál a munkavégzés hatékonyságát, hogyan lehetne mérni, de azt látják a szociális munka nélkül ez nem megy. Hozzátette, hogy kapcsolatban vannak munkaközvetítővel: pl. ha rajtuk keresztül helyezkednek el, akkor 1-2 fizetést megkapnak, amit adománynak felajánlhat és azt a munkavállalóra költik pl. hajvágás, ruhavásárlás, de nem intézményesült ez még. Csak példák vannak rá.

Kifejtette meg kell mindig vizsgálni, hogy adott településen nagy foglalkoztatói vákuum van-e, vagy sem, Tiszabó, Tiszabura vagy Pusztamiske egészen más adottságokkal rendelkeznek – nagyon figyelni kell a település méretére, adottságaira. Megköszönt minden ötletet és tanácsot.

Hozzátette, hogy az általános iskolában sokkal inkább tevékenység alapú oktatást kellene bevezetni. Egyetértett, hogy az oktatás az alapja az egésznek.

Lantos Szilárd lezárta az ülés hivatalos részét. Új időpontot javasolt az ülésre: 2024. december 10. kedd 10:00 órai kezdettel Budapesten (Szarvas Gábor út 58-60. szám).